

Kilpkonna loomus ja suurus on väga mitmesugune ja oleneb sellest maast ja ümbrusest, kus ta elab. On olemas ainult mõne verssoki pikkusi kilpkonni, aga ka niisuguseid, kes inimesest suuremad. Need kilpkonnad on nii rasked, et neli tugevat meest neid ei jõua tõsta. — Lõuna-Ameerikas on reisijad seitsme jala, s. o. sülla pikkusi kilpkonni näinud; nad olid härjast raskemad.

Selja ja rinna peal kannab kilpkonn kilpe, mis teda nagu raudrüüd katavad. Kui kilpkonna hädaoht ähvardab, peidab ta enese pea ja jalad kilpide vahele. Enamasti elab kilpkonn meres. Ta laseb enese vee alla, poeb muda sisse ja toidab ennast mere taimedega.

Ükskord aastas tuleb kilpkonn kuivale maale — munema; selleks valib ta tasase liiviku. Öö tulekul ronib ta veest välja, piilub ettevaatlikult ringi ja otsusele jõudes, et teda mingi hädaoht ei ähvarda, hakkab ta aegamööda kaldalt eemale roomama. Kuival maal jõuab kilpkonn väga aegamööda edasi. Oma suurte käpasarnaste jalgade abil veab ta suure vaevaga oma rasket keha edasi, kahte sügavat vagu enese järele jättes; need on jalgade jäljed. Nende kahe vao vahel on veel kolmas, mitte nii sügav kui kaks esimest, aga palju laiem — see on kilbi jälg. Neid vagusid mööda on kütil kerge teed kätte leida, mida mööda kilpkonn edasi on roomanud.

Munade paigutamiseks otsib kilpkonn niisuguse koha, kus liiv pisut kobe, sore. Siin peatab ta ja hakkab auku kaevama. Kindlas taktis hakkab ta hooliga käppadega liiva välja pilduma. Ühtlasi keerleb ta vahet pidamata ühe koha peal ringi, kuni ta poo-